

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПЬСКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної
комунікації**

3 жовтня 2024 року

**Біла Церква
2024**

УДК 821.161.2К – 3.09

ГРЕК І., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ДЕРЖАВНИК У ТВОРІ П. КУЛІША «ЧОРНА РАДА»

Розкрито особливості зображення державника в романі «Чорна рада» П. Куліша. Виявлено, що на думку П. Куліша козацька ж старшина, на відміну від рядових козаків, уособлювала в собі державобудівниче начало.

Ключові слова. П. Куліш, «Чорна рада», козацька старшина, гетьман Сомко, держава.

GREK I., assistant

Bila Tserkva national agrarian university

THE STATESMAN IN THE WORK OF P. KULISHA «THE BLACK COUNCIL»

The peculiarities of the image of the statesman in the novel "Black Council" by P. Kulish are revealed. It was revealed that, according to P. Kulish, the Cossack foreman, unlike the common Cossacks, personified the state-building principle.

Key words: P. Kulish, "Black council", Cossack elder, Hetman Somko, state.

Захоплюючись козацькою минувиною П. Куліш намагався зрозуміти чому в народі, в якого таке героїчне минуле, така жахлива сучасність. Своє бачення цієї проблеми П. Куліш намагався висвітлити в історичному романі «Чорна рада».

В епілозі до роману «Чорна рада», мислитель зазначав: «Мені хотілося довести, що не нікчемний народ приєднався в половині XVII століття до московського царства. Більша його частина складалася із характерів самостійних, гордих усвідомленням своєї людської гідності; він, в своїх поняттях, зберігав, і зберігає до цих пір початки вищої громадянськості; він надав Росії багато нових, енергійних діячів, вплив яких не мало сприяв розвитку державної сили російського народу...» [2, с. 179]. Мислитель досліджуючи зв'язок між історією, культурою та сучасністю, у романі спробує показати, що може стати перешкодою для успішного розвитку країни.

Роман «Чорна рада» – це художній твір, а не наукове дослідження. Цей роман є спробою автора в більш доступній формі донести масам своє бачення. Ця праця розкриває П. Кулішеве розуміння історії України, його погляди на українську перспективу. В основних персонажах твору мислитель втілює дві протилежні суспільно-політичні позиції – це безелітність і елітність української нації. Такі герої Кулішевого твору, як представники городової старшини Сомко і Шрам виступають за впорядковане класове суспільство, а політичним ідеалом для курінного отамана Кирила Тура та інших низовців є соціальна рівність.

З огляду «Чорної ради» стає зрозумілим, що політичні симпатії П.Куліша однозначно знаходяться на боці городової старшини Шрама і Сомка, оскільки як показав письменник, в образах Кирила Тура та інших рядових козаків, головним є те що вони не були зацікавлені у міцній українській державі, оскільки, на його думку, вона б поставила їх у певні правові рамки, підпорядкувала б цивілізованому культурному розвитку.

Козацька ж старшина, за П. Кулішем, на відміну від рядових козаків, уособлювала в собі державобудівниче начало. З цього приводу Ю. Шевельов зазначає у передмові видання «Вибрані листи П.Куліша українською мовою писані»: «Аристократична концепція «Чорної ради» річ добре відома. Втілення її – гетьман Сомко – це ідеал лицарскости, мужности, чесности, вірности, патріотизму, в протилежність до представника черні Брюховецького. Історію Куліш бачив, передусім, як конфлікт анархії й порядку, а носієм порядку були кожного разу люди типу Сомка. Чи треба підкреслювати, що мова не конче про аристократію родову, а про аристократизм духу?» [1, с. 43].

Історичний роман «Чорна рада. Хроніка 1663 р.», у всій повноті відтворив соціальні

суперечності в Україні після переможної визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького і здобуття автономії між поміщиками і селянами, шляхтою і міщанами, міщанами і козаками, козаками й селянами, запорожцями та городовими козаками, старшиною і рядовим козацтвом.

Для того, щоб уникнути станових суперечностей, на думку П.Куліша, потрібно кожній соціальній групі дати певні привілеї. Цю ідею автор «Чорної ради» вкладає в слова ідеалізованого героя твору – гетьмана Сомка. Забезпечення демократичних свобод і прав людини, врахування законних інтересів усіх суспільних верств – це суспільний ідеал запропонований П. Кулішем для тогочасної сучасності.

У результаті аналізу пізнішої редакції роману «Чорна рада» стає зрозуміло, що мислитель вважає, що без політичної еліти не можна витворити повноцінну державу. Більше того, на думку П. Куліша, суспільство, яке не має політичної еліти поступово перетворюється у натовп. Випадковість утворення, неоднорідність складу визначають специфічну манеру політичної поведінки людей у натовпі, яка виявляється у придушенні раціональності, різкому переважаючому почуттів над розумом. На основі анонімності учасників натовпу зникає почуття відповідальності і соціальний страх і це призводить до агресивної політичної поведінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вибрані листи Пантелеймона Куліша українською мовою писані / ред. Ю. Луцького. Нью-Йорк – Торонто, 1984. 270 с.
2. Куліш П.О. Чорна рада: Хроніка 1663 року. Харків, 1990. 272 с.

УДК 321.32:159.9

МЕЛЬНИК Л.М., канд. політ. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФЕНОМЕН ДОВІРИ: ПОЛІТИКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Здійснено аналіз довіри як політико-психологічного феномену. Наголошено, що довіра є ключовою складовою у суспільних відносинах та політичних процесах.

Ключові слова: Довіра, політична практика, взаємовідносини, політичні інститути, стабільність.

MELNYK L.M., PHD political science

Bila Tserkva national agrarian university

TRUST PHENOMENON: POLITICAL AND PSYCHOLOGICAL ASPECT

An analysis of trust as a political and psychological phenomenon was carried out. It is emphasized that trust is a key component in social relations and political processes.

Key words: Trust, political practice, relations, political institutions, stability.

Довіра є однією з найважливіших соціальних категорій, яка формується у людини протягом її розвитку і виховання. Філософи, політологи, психологи розглядають поняття довіри з різних точок зору. Проте все ж таки одноставного визначення поняття «довіра» у соціально-гуманітарному дискурсі не існує. Однак, науковці сходяться до думки, що довіра є основою будь-якого суспільства і міжособистісних відносин. Розглядаючи феномен довіри, можна говорити про різні її характери, особиста, політична, економічна, соціальна.

Серед основних ознак особистої довіри є відвертість, готовність ділитись інформацією тощо. Відомий психотерапевт Е. Еріксон, вважав, що важливим етапом розвитку особистості є так звана базисна довіра. Цей етап включає в себе взаємодію між дитиною і близькими людьми, які створюють позитивні взаємовідносини та будують відчуття безпеки та довіри. Базисна довіра є основою для подальшого розвитку особистості та формування внутрішньої стійкості особистості.

Так, визначний філософ, психолог Д. Юм вважав, що довіра є необхідною умовою для

ЗМІСТ

Марчук В. В., Хом'як О. А. Сутність і складові базової культури особистості.....	3
Скуловатова О.В. Роль та значення диджитал-психології в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	5
Столицька С.Б. Імплементація контекстно-орієнтованих стратегій навчання граматики французької мови у професійній підготовці перекладачів аграрної галузі.....	7
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Практика вдосконалення мовленнєвої культури студентів аграрного ЗВО.....	9
Пилипенко І.О. Особливості англійського мовного етикету.....	11
Зелінська В.А. Розвиток комунікативних та професійних компетенцій студентами ветеринарного напрямку у курсі іноземна мова за професійним спрямуванням.....	13
Ордіна Л.Л. Формування креативної компетентності студентів у закладі вищої освіти.....	15
Пономаренко Т.І., Дорошенко І.В. Психологічне благополуччя студентів аграрних спеціальностей.....	17
Карпенко С.Д. Проблеми поглядів на піраміду ефективності засвоєння знань та її застосування.....	19
Цвид-Гром О.П. Формування соціолінгвістичної компетенції у студентів в умовах сучасних викликів.....	20
Береговенко Н.С. Підходи до класифікацій лексичних засобів вираження оціночного судження.....	22
Велика К.І. Важливість застосування англійських професійних текстів у навчанні студентів немовних спеціальностей.....	25
Ключко А.О. Психологічна стійкість як фактор ефективності праці в організації в умовах воєнного стану.....	27
Резнік В.Г. Роль стратегій навчання читання іншомовних текстів у формуванні комунікативної компетенції у студентів-філологів.....	29
Ігнатенко В.Д. Особливості локалізації у перекладацькому контексті.....	31
Коваленко А.Ю. Мотивація студентів до занять фізичною культурою як основа збереження їхнього здоров'я.....	33
Дудник О.К., Максимченко В.І. Вікові особливості серця у юних борців з різним психофізіологічним станом фізичної підготовки.....	35
Петренко О.М. Психологічні особливості самоефективності особистості студентів.....	39
Лукавенко О.О. Психологічні особливості самотурботи здобувачів освіти в умовах війни.....	40
Хомчук О.П. Розвиток саморегуляції студентів.....	42
Римар Н.Ю. Номінації видань і творів в епістолярному мовленні Лесі Українки.....	43
Kalytyuk L.P. Littlest or Least, Worst or Baddest? Some observations on Modern English use.....	46
Mykhaylenko O.O. scientific translation and technical translation as separate research areas of translation studies.....	48
Ігнатенко В.Д. Особливості локалізації у перекладацькому контексті.....	49
Боньковський О.А. До проблематики фахової комунікації в аграрній сфері.....	51
Кириленко М.О. Трагування термінів «концепт» та «поняття» в сучасній лінгвістиці.....	53
Ярмола О.В. Микола Іванович Величківський як фундатор економічної освіти в Білій Церкві в 1920 роках.....	54
Грек І. Державник у творі П. Куліша «Чорна Рада».....	57
Мельник Л.М. Феномен довіри: політико-психологічний аспект.....	58
Бровко Н.І. Міжнародний досвід забезпечення та гарантування права на землю в Україні в умовах євроінтеграції.....	60
Сімакова С.І. Надання медичного обслуговування ув'язненим і засудженим у слідчих ізоляторах.....	63
Тимошук О.Г. Професійно-етичні та деонтологічні засади діяльності нотаріуса.....	64
Васильчук І.Ю., Линник Т.В. Міжнародні стандарти прав людини та їх співвідношення із національним законодавством.....	66
Пахомова А.О. Термінологічні аспекти міжнародного права промислової власності.....	67
Настіна О.І. Перспективи створення в Україні мирових судів.....	69
Ломакіна І.Ю. Проблематика мобінгу, шляхи вдосконалення.....	70
Звонарьов О.Ю. Проблемні питання протидії корупції в аграрному секторі.....	72
Терещук М.М. Роль держави у підтримці аграрної науки та інновацій у виробництві: правові механізми підтримки та фінансування наукових розробок.....	73
Обіюх Н.М. Екологічна сертифікація земель та європейський досвід у сфері «зеленого» виробництва:	